

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trispotna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 3,6. uri popoldne.

Štev. 275.

V Ljubljani, v četrtek 29. novembra 1888.

Letnik XVI.

Vabilo na naročbo.

„SLOVENEK“

edini katol.-konservativni slovenski dnevnik s prilogo „Domoljub“ vred

velja za Ljubljano pri opravništvu ali v „Katol. Bukvarni“ prejeman:

Za celo leto predplačan 12 gl.

„ pol leta . . . . . 6 „

„ četrt leta . . . . . 3 „

„ jeden mesec . . . . . 1 „

Za pošiljanje na dom se račun 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejeman za vse avstrijske dežele pa velja:

Za celo leto predplačan 15 gl. — kr.

„ pol leta . . . . . 8 „ — „

„ četrt leta . . . . . 4 „ — „

„ jeden mesec . . . . . 1 „ 40 „

Naročuje se lahko vsak dan, a list se dobi še-le z dnem naročbe.

Vredništvo in opravništvo „Slovenca“ in „Domoljuba“.

Državni zbor.

Z Dunaja, 28. novembra.

Kranjska gimnazija.

V današnji seji izročil je poslanec gosp. doktor Poklukar prošnjo deželnega zastopa kranjskega za obstanek gimnazije v Kranji. Tudi ta prošnja bila je od predsedništva v rešitev izročena budgetnemu odseku.

Okrajni zastop celjski.

Razpust okrajnega zastopa celjskega silno boli tamošnje nemške liberalce, ki se bojé, da pri bodočih volitvah zgubé dosedanjo večino. Včeraj so bili člani bivše večine tukaj na Dunaji, da bi osebno posredovali v tej zadevi, ali kar so v poučenih krogih zvedeli, jim menda ni bilo prav všeč in jim ni dajalo posebnega upanja, ker so opustili pot k ministerskemu predsedniku. Odgovor ministrov, ki ga je dal včeraj na dotično interpelacijo poslancev gg. Foreggerja in Hackelberga, se glasi:

Poslanca Foregger in Hackelberg sta v seji dne 18. novembra vprašala:

1. „Ali je bila Nj. ekselenci znana naredba štajerskega namestništva o razpustitvi celjskega okr. zastopa, še predno se je izvršila? in

2. kateri nujni razlogi so provzročili to naredbo?“

Čast mi je na to interpelacijo odgovoriti nastopno:

Ko so se leta 1886 razpisale nove volitve za celjski okrajni zastop, zahtevalo se je reklamacijskim potom,* naj se izbriše iz zapisnika velikega posestva 88 volilcev, in to zaradi tega, ker z ozirom na to, da ne plačujejo deloma nobenega, deloma pa ne zadostnega zemljiškega davka, ne morejo veljati kot opravičeni volilci velikoposestne skupine v smislu postave o štajerskih okrajnih zastopih.

Okrajno glavarstvo celjsko je pritrdilo temu ugovoru gledé osmih oseb, ki niso plačevale nobenega zemljiškega, marveč le davek od poslopij, odklonilo pa je reklamacijo gledé ostalih oseb, ki plačujejo poleg davka od poslopij tudi zemljiški davek. To razsodbo je potom rekurza namestništvo z razsodbo od 14. dne julija 1886, št. 13.935, potrdilo in je bila tedaj ta razsodba v smislu izrečne določbe § 26 postave o štajerskih okrajnih zastopih z dne 14. junija 1866 konečno veljavna.

Zaradi tega se je volitev v tej skupini izvršila na podlagi pravomočno dognanega zapisnika volilcev ter se je po končanih volitvah vseh skupin osnoval napominani okrajni zastop meseca decembra 1886.

Vsled pritožbe, ki se je vložila zoper omenjeno razsodbo namestništva z dne 14. julija 1886, spoznalo je upravno sodišče z razsodbo od 17. dne junija 1887, št. 1638, da se ta razsodba razveljavi zaradi pomanjkljivega postopanja, ter se je stvar izročila v novo razsodbo imenovani oblastniji. Ob enem je upravno sodišče v nagibih določilo ona načela, po kojih se mora soditi o vprašanji volilne pravice v tej skupini.

*) Gospa, ki je vložila pritožbo, se piše Marija Berks, ne Berč. Pis.

Namestništvo, ki je bilo pri novi razsodbi navezano na pravne nazore upravnega sodišča, pritrdilo je potem z razsodbo od 14. dne julija 1888 reklamacijski, oziroma rekurzni zahtevi gledé 71 volilcev ter ukazalo, naj se izbrišejo iz zapisnika velikega posestva.

Ker pa je bila vsled tega, da se je izbrisalo 71 volilcev iz napominanega zapisnika, bistveno premenjena pravna podlaga obstanku okrajnega zastopa, ker so v skupini volilnega posestva volile mnoge osebe, gledé kojih se je moralo na temelji navedene razsodbe upravnega sodišča spoznati, da nimajo oziroma niso imeli volilne pravice v tej skupini, in ker je glasovanje teh oseb odločilno vplivalo na izid volitve, na drugi strani pa se po določbah postave o okrajnih zastopih ne sme razveljaviti volitev, ker se je okrajni zastop že osnoval, tedaj ni mogla dobiti razsodba upravnega sodišča tem potom praktične veljave, razpustilo je namestništvo z ukazom od 16. dne novembra imenovani okrajni zastop na podlagi § 81 štajerske postave o okrajnih zastopih.

To so nagibi, ki so vodili namestništvo pri napominani naredbi.

Ker pa ta še ni postala pravomočna in ker je mogoče, da bo moralo ministerstvo notranjih zadev razsojevati o rekurzu zoper to naredbo, omenil sem le navedene dejanske okoliščine.

Kar se pa tiče vprašanja gospodov interpelantov, ali mi je bila znana naredba namestništva o razpustitvi celjskega okrajnega zastopa, predno je bila izvršena, navajam, da sem izvedel o ukazani razpustitvi iz namestništvenga poročila z dne 16. t. m., ki je došlo semkaj dne 19. t. m. (Pohvala na desni.)

Iz tega odgovora je razvidno, da ces. namestništvo ni moglo drugače ravnati, in da tudi ministerstvu pri reševanju dotične pritožbe, katere omenja odgovor, ne bode preostajalo družega, kakor potrditi razpust okrajnega zastopa.

Kmetško dedno pravo.

Danes je bil sprejet § 15. dotičnega vladnega načrta in pričela se je razprava o § 16., oziroma 17. Kot protigovorniki so oglašeni: Chlumecky,

LISTEK.

Črtice iz življenja vojvode Maksa.

Vojvoda Maks je bil preblag knez. Visoko rojstvo ga nikakor ni oviralo v ljubeznjivem občevanju s priprostim ljudstvom. Pisalo se je mnogo o njem resničnega in — izmišljenega. Neki graški list, o česar skromnem resnicoljubji dvojiti smo imeli že večkrat neprijetno priliko, priobčil je pred leti celo vrsto „zanimivih“ podrobnosti iz življenja vojvode Maksa. Prečitavši te dogodbe je blagi knez zmajal z glavo ter smeje se rekel: „Vseh teh lepih reči, ki sem jih tu čital, pa ni niti ena besedica resnična.“ Čudno pa ni, da se je toliko izmišljenega pripovedovalo in se še pripoveduje o umrlem vojvodi, kajti blagi Maks je bil eden najpoljudnejših članov bavarske kraljevske hiše.

V nastopnem nekoliko črtic iz njegovega življenja. Preverjen, da ti ustrezem ž njimi, dragi čitatelj, ne storim tega, da bi napisal kôpo „zanimivosti“, nego da te natančneje seznanim s plemenitim očetom naše ljubljene cesarice.

Bilo je božičnega dne leta 1837. Gospod visoke viteške rasti se sprehaja ob nabrežji Starnberškega jezera. Po cesti težko prisopiha s košem na rami stara ženica. „Kam pa, ženica?“ praša gospod starko. — „V Mairingen, na drugo stran, k svojim ljudem.“ — „No, zakaj se pa ne daste prepeljati?“ — „Prepeljati? Jojmene, to vendar stane cel groš! Kam pa bi prišli mi revni ljudje! Saj bom tudi peš prišla prav k božičnemu drevescu.“ — „Kaj pa Vam bo prineslo božično Dete?“ — „No, preveč ne bo, kakor je to že pri siromakih. Bolnike imamo doma. Nekaj jedil sem nakupila, nesem jih domov; moramo biti že s tem zadovoljni. Pri Vas se bo gotovo božično Dete bolje obneslo?“ — „Takó, menite? Da, da, imate prav; božično Dete je prišlo k nam že zjutraj zgodaj ter nam je prineslo lepo majhno deklico. Lizika jej bo ime. Sedaj se podvizajte, da pridete domov. Tu imate srebrnjak ter se dajte prepeljati. Zvečer pridite v grad Possenhofen, tam Vas bo čakalo božično Dete, ker danes ne utegne na drugo stran v Mairingen.“ — Zvečer pride starka točno s svojim sinom v grad Possenhofen, kjer jo takó bogato obdaré, da se jej kaj takega še sanjalo ni. Tudi jej naznani

dobrotnik, naj se oglasi vsakega prvega v gradu, kjer bo dobila podporo. Dobrotnik je bil vojvoda Maks, „Lizika“ pa, koja je prineslo isto jutro božično Dete — avstrijska cesarica Elizabeta. —

Vojvoda Maks je bil jako priprost, poleg tega pa tudi dovtipen. To se je posebno lepo pokazalo, ko se je nekđaj skupaj peljal v železničnem vozu s frankobrodskim bankirjem Goldschmidtom, tastom dunajskega bankirja pl. Weltena. Goldschmidt, ki ni poznal vojvode, se je pričel ž njim razgovarjati ter mu je pri tem ponosno povedal, da se pelje na Dunaj k svoji hčeri, ki je tam omožena z enim prvih bankirjev. — „Tako?“, je rekel Maks z nedolžnim glasom, „to je pa res čudno. Tudi jaz imam na Dunaji hčer, ki je prav dobro omožena.“ — „Kdo je pa mož Vaše hčere, ako smem prašati?“ — prašal je milostno bankir. In zopet mu je vojvoda mirno odgovoril: „Fran Josip I., cesar avstrijski.“

V Monakovem je živela jako potratno neka gledališčna plesalka, in to je lahko storila, ker je imela dober zaslužek. Toda starost tudi njej ni prizanesla. Pred petimi leti izgubila je službo ter pri tem naenkrat zabredla v veliko revščino. Poplačala je sicer vse svoje dolgove, toda ostalo jej pri tem

Krepek, Moskon, Bärenreither, Neusser, Polak O.; zagovornikov pa je naslednjih 17: Steinwender, Pattai, Gregorec, Pscheiden, Lienbacher, Bozkošny, Czaykowski, Liechtenstein, Bobrzinski, Türk, Eichhorn, Kopyczinski, Fiegel, Kaltenecker, Wenger, Plass, Mathon. V petek bo zakon menda rešen, ker imajo na vsaki strani z glavnima govornikoma vred govoriti le štirje poslanci.

Cesarjeva štiridesetletnica.

Današnji listi poročajo, da bo v soboto seja, v kateri se bode predsednik dr. Smolka spominjal 40letnega vladanja Nj. veličanstva Franc Jožefa I., ki bo pa z ozirom na izvanredno svečanost takoj zopet zaključena, ne da bi se kaj drugega v njej obravnavalo.

Raznoterosti.

Pred sklepom včerajšnje seje sprožil je poslanec Pernerstorfer predlog, naj bi bile seje kazenskega odseka javne; ali večina je zavrgla ta nasvet. Pernerstorfer je vsled tega stavil drugi predlog, da bi bile javne samo one seje, v katerih bi se razpravljala ministerska odredba zaradi izjemnih sodišč za anarhistične prestopke. Ali ker je ravno pri teh razpravah treba največje previdnosti in tajnosti, da zarotniki pred časom ne zvedó, kaj se v zatiranje njih pogubnih namenov snuje, kaj gospodske vedó in kaj ne, zavrgla je večina tudi ta nasvet, kar je Pernerstorferja tako hudo zbdólo, da je zasmehljivo zaklical: Dobro, gospóda!

Vojaški zakon

pride menda še-le prihodnji teden na vrsto, ako ga ne bodo zadržavale razprave o načrtu gledé verskih zadev židovskih. Znano je, da se je naš poslanec Pfeifer v vojnem odseku najkrepkeje potegoval za nekatere polajšave gledé kmetskih posestnikov, kakor tudi enoletnih prostovoljcev. Vseučilišniki v Pragi poslali so mu vsled tega naslednjo telegrafično zahvalo:

„Slovutní pánové! Studentstvo české, shromážděné dne 25. listopadu v Karolině v Praze, projevuje Vám tímto svůj dík za snahu Vaši odvrátiti pohromu, jež stihla by studentstvo slovanské přijetím branného zákona.“

Enak telegram je dobil tudi poslanec Vitezič, ki je ravnal v soglasji s poslancem Pfeiferjem. Kakor poročajo današnji listi, hočejo omenjeni vseučilišniki državnemu zboru poslati prošnjo zaradi dosedanjih polajšav in zlasti zaradi tega, da bi smeli častniški izpit delati v materinem jeziku.

Iz Hrvatske.

(Izviren dopis.)

Pri razpravah proračunskega odbora se je gledé šolstva marsikaj očitalo. Sploh pa so govorili o šoli možje, ki jo prav malo poznajo. Vedno se vpije o nekem duševnem proletarijatu med Slovani, posebno prav rado pri nas in pri vas, tega pa tudi ljudje ne pomislijo, da v naših zemljah tuji naš kruh jedó, in sicer še taki tuji, ki našega jezika ne znajo. Odstranite te ljudi, in naših ljudi bo še morda premalo. Naši poslanci sodijo bržkone po zagrebški gimnaziji, ki je zares prepolna, ali zato imajo pa vse druge razven varaždinske in osečke

ni ničesa niti za najpotrebnejši živež. V tej svoji obupnosti je pismeno prosila vojvodo Maksa za podporo. Tajnik je izročil visokemu gospodu pismo, rekoč, plesalka ne zasluži sočutja, ker je poprej živela preveč [potratno, „Tem huje pa sedaj čuti revščino“, je dejal vojvoda, ki je poslal večjo svoto ponesrečeni plesalki.

Vojvoda je bil do zadnjih let jako zdrav in krepak. Narava njegova ni poznala one previdne in skrbne izbire gledé jedil in pijač, kojo navadno tirja visoka starost. Označilen v tem oziru je nastopni dogodek. Neki trgovec, ki je več let že prodajal vojvodi svoje blagó, obiskal ga je pred tremi leti, da mu pokaže nove uzorce. Slučajno pa je moral trgovec vsled družinske nezgode zapustiti knežjega kupca ter se je pri njem oglasil drugi dan ob 8. uri jutraj. Opravičeval se je zaradi te zgodnje ure, ko je stopil pred visokega 77letnega gospoda, ta pa ga je potolažil, rekoč: „O, to nič ne dá, danes sem zgodaj vstal; imam že „v sebi“ dva para klobas in dve čaši piva!“

(Konec prih.)

toliko premalo dijakov. Vrh tega pa je našim ljudem zaprta pot v Bosno, odkar imajo Madjari tamkej prvo besedo. Kdo bi bil sposobnejši, nego naši uradniki v teh slovanskih zemljah, ali oni jim niso po volji ter raje tjekaj pošiljajo druge ljudi, če tudi deželnega jezika ne znajo. (V Bosni poznajo samo deželni jezik, ker se ga bojé po pravem imenu krstiti, a vendar je celemu svetu znano, da je to hrvatski ali srbski jezik.) Tako se Slovanu godi, in potem se najdejo še ljudje, ki zahtevajo, da se število naših šol zmanjša. Naj bi raje ti zastopniki skrbeli, da se v Zagrebu ustanovi medicinska fakulteta, ali ko se bode o tem razpravljalo, bodo gotovo proti temu predlogu, čeravno bi morali vedeti, da bi z ustanovljenjem fakultete prenehal duševni proletarijat, kajti zdravnikov nam tako primanjkuje; pa tudi v sosedno Bosno jim bode menda pot odprta.

Prigodom letošnje instalacije novega rektorja dr. Barona priporočil je odstopivši rektor Smičiklas prav toplo izvedenje te krasne nakane, kateri je početek zasnoval naš neprecenljivi mecen Strossmayer povodom svoje petdesetletnice z glavnico 20.000 glđ. Mnogi hrvatski rodoljubi in rodoljubna mesta ga posnemajo v tem, vendar pa le vse premalo, posebno se do zdaj še naša aristokracija ni spomnila v tem pogledu svoje dolžnosti. Morda bode dne 2. decembra, dne štiridesetletnice cesarjeve, kaj več prinosov objavljenih v to svrhu. Lepšega spomina ne bi moglo dobiti glavno mesto Hrvatske, nego da se ob slavnosti štiridesetletnice vladarja, čigar ime nosi hrvatsko vseučilišče, le-tó popolni, in sicer s tako važno fakulteto kakor je medicinska še posebej za naš narod. Res je sicer, da so si Hrvati vse svoje kulturne zavode skoro sami postavili ter se pri tem tudi iztrošili, ali gotovo ne bodo mirovali, da se vseučilišče popolni. V prvi vrsti je pozvan sabor, da stori svojo dolžnost, ali pri sedanjih okoliščinah je prav malo nade, ali Bog daj, da se v tem prevarimo. Geslo vseh strank bi moralo biti popolnjenje vseučilišča z medicinsko fakulteto, kar se tudi izvesti dá v slogi vseh strank. Mogoče je, da bode v tem pogledu stavljen kak predlog v saboru, čeravno ni v letošnjem proračunu nobene svote v to svrhu odmerjene, razven za botanični vrt, ki se bode počel prihodnjo pomlad vrejevati, in pa pri razpravi o javni bolnišnici se je ban izjavil, da se bode zidala tako, da bode v prilog tudi vseučilišču. Bog daj!

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. novembra.

Notranje dežele.

Baron Hirsch je povodom cesarjeve štiridesetletnice naznanil grofu Taaffeju, da je pripravljen založiti ustanovo 12 milijonov frankov, da se s tem denarjem ustanove poljedelske in obrtne šole v Galiciji in Bukovini, kjer je največ — židov. Baron Hirsch je neki že založil iznesek.

Včerajšnja brzojavka nam je javljala iz Budimpešte, da je odložil svoj državnozbornski mandat tajnik ogerske trgovinske zbornice Steinacker. Stori je to, ker ni ugajala njegova pravičnost gledé ostalih narodnosti pod ogersko krono madjarskim šovinistom v trgovinski zbornici. Slednja je v seji sklenila dati svojemu tajniku ukor zaradi njegovega postopanja v državnem zboru, ki je „sramota za prvo ogersko trgovinsko zbornico“. „Zbornica“, tako so govorili madjarski trgovinski svetniki, „spoštuje sicer parlamentarno govorniško prostost, toda v tem slučaju je pa vse kaj drugega, ker je dotičnik uradnik trgovinske zbornice.“ Taka logika je le tam mogoča, kjer je neomejeni gospodar — terorizem!

Vnanje države.

Papež Leon XIII. namerava razposlati vsem katoliškim dvorom in vladam okrožnico, v kateri bo opisal neznosni položaj sv. Stola sredi sovražne Italije ter jih pozval, naj mu pomagajo v interesu katoliškega krščanstva. Vatikanski krogi so trdne sklenili storiti vse, da se varujejo pravice sv. Stola.

V Srbiji je volilno gibanje tem hujše, kolikor bolj se bliža odločilni trenotek. V Dragačevem, kjer so nedavno z orožjem zadušili rabuko, izbruhnili so z nova nemiri. V Kučevoselu je navstal boj med prebivalstvom in orožniki, ki so več oseb deloma usmrtili, deloma težko ranili. „Pol. Corr.“ poroča, da so radikaleci zmagali le do polovice, zasebne vesti pa pravijo, da izid volitev ni slabši, kakor so se nadejali radikaleci.

Predvčerajšnjim je v bolgarskem sobranju predlagal neki cankovski poslanec, naj se brzojavno čestita princu Aleksandru Battenberškemu k obletnici, ko je korakala bolgarska armada v Piro. Stambulov je odgovoril, da je princ Ferdinand že dne 19. t. m. čestital princu Aleksandru k obletnici

slivniške zmage, ter ni potrebno novo čestitanje. Sobranje je odklonilo nasvet.

Ruski državni nadpravdnik bo v kratkem končal preiskavo v zadevi nesreče pri Borkiju ter potem sestavil zatožbo. Toda car se je neki izjavil, ker je Bog v svoji milosti obvaroval hude nesreče njega in njegovo družino, tudi on ne bo sodil.

V nemškem državnem zboru je predvčerajšnjim poslanec Richter izrazil svojo zadovoljnost zaradi prijateljskih odnošajev k inozemskim državam, ostro pa je kritikoval naselbinsko politiko. Centrum je vložil resolucijo, ki priporoča, naj se podpirajo vsi koraki za krščanska načela v vshodni Afriki in posebno za prepoved trgovine s sužnji.

Dne 27. t. m. se poroča iz Pariza: Povodom včerajšnjega glasovanja v francoski zbornici gledé Wilsona zasmehuje „Journal des Débats“ republikansko večino, ki je hotela na ta način dokazati svetu, kakó čisto vest ima in kako je čednostno stroga. Tudi več drugih listov piše enako ter poroča, da je rekel Andrieux, ki je edini podal roko Wilsonu: „Jaz ne ljubim boječnosti“. Sodi se, da se bodo vršili danes razburjeni prizori, ko se bo stavil predlog, naj se prične sodniško postopanje zoper Gillyja in Wilsona. Zadnji se je izjavil nasproti nekemu časnikarju, da bo nadaljeval boj in objavljanje znanih pisem. Duhovi francoskih politikov kipé razburjenosti in bati se je najhujših izgredov pri Baudinovi slavnosti dne 2. decembra.

Nova sestava rumunskega ministerstva ne ugaje niti kralju, niti budimpeštanskim in berlinskim vladnim krogom. Konservativci imajo v njem preveliko veljavo. Madjare posebno bode sedanji trgovinski minister Lahovary, ki se je nekdaj izjavil, da ne bo nikdar rumunski vojak streljal na Rusia.

Izvirni dopisi.

Iz kamniškega okraja, 23. novembra. [Konec.]

Na kratko povedana je stvar taka le: V Komendi je ustanova Glavarjeva, koje glavnica je močna okrog 200.000 glđ. Ustanovno pismo nam ni natanjko znano, zdí pa se nam, da je v prvi vrsti namenjena revnim, bolnim Komenčanom. (Komenda je bila preje reda malteškega in je obsegala mnogo več, kot sedanja župnija.) Imajo že dolgo v Komendi nekako hiralnico za stare obnemogle domačine, ali za to ni bilo treba mnogo stroškov in glavnica se je množila silno. Ker je vlada videla, da stroški in dohodki niso več v pravi razmeri, ampak da le glavnica pri velikih prebitkih urno raste, je bila te misli, da denar v blagajni nič ne koristi, v podobi bolnišnice bi pa mnogim prav prišel, zato je namignila kompetentnim krogom, naj pozidajo bolnišnico. Ako se ne motimo, je bilo to še pomladi brati v „Laibacher Zeitung.“

Komenčani tega migljeja niso hoteli razumeti misleč: Glavar je naš in glavnica naša, kdo more in smé kaj vtikati se vmes?

Ker na prvo akcijo vladino ni bilo nobene reakcije iz Komende, posegli so Kamničanje vmes ter menda ponudili brezplačno prostor za zidanje in vse prednosti svojega resnično lepega kraja povzdignili in na tehtnico položili nasproti Komenčanom.

Zdaj, ko je že gorelo, začeli so tudi v Komendi gasiti in kakor je čutiti ne brezuspešno. Držali so se bolj v odporu ali defenzivi in so dokazovali, da kraj v Komendi ni tako zapuščen, kakor se je sosedom od daleč zazdeval. Dobro znajo klati in kruh peči, dobra vina točijo itd., česar v Kamniku ne bodo mogli utajiti.

Manj vspešno so branili slabe komunikacije o deževju. Pravijo, da so se pota zdatno zboljšala pod sedanjim županom, ker prej se res ni bilo lahko peljati skozi vas pri slabem vremenu.

Močvirja pravega v Komendi ni, saj vendar stoji Komenda na višini, vode pa jim res večkrat delajo preglavico. Naši vozniki, ki so vozili hlode iz komeških gozdov, pravili so e prav humorističnih prizorih, ki so se tam dogajali.

Imeli so hlode v skladalnicah po raznih krajih ob cesti, kakor so jih delavci iz gozda pripravili, kar pride enkrat velika voda in hlode vzdigne, da moško splavajo po Pešati doli proti Mengšu. S prva so bili še veseli, češ, jih ne bo treba voziti, ko pa je bilo treba pobirati je po raznih grmih in jarkih, godrnjali so čez to nesrečno cesto, koder lahko voda kot po bregu teče.

Tudi so pripovedovali o krčmarju „pri mostu“, koji dela jako dobre dobičke. Njegov prednik še shajati menda ni mogel, ta pa je šel od nas tje gori in je v dveh letih že skoraj obogatel. Kako to?

Pravljica tako le govori: Gostilna „pri mostu“ ni bila kaj prida obiskovana, ker se je ljudem vse-skozi domu mudilo, so skušnjavo premagali in čez ši-

roki most pognali. Pred par leti se pa most podere in — ostane podrt zavoljo nesloge ali kali. Zdaj se je obrnilo za krčmarja „pri mostu.“ Kdor koli je pripeljal do sem, mu je hipoma pota zmanjkalo, tukaj cesta — na oni strani cesta, v sredi pa široka globoka Pešata. Kaj zdaj storiti? To je bilo težko uganiti; da je stvar voznik dobro premislil, je zavil v gostilnico „pri mostu“, in storil, kakor se spodobi v gostilni.

Komur je manjkalo poguma prebršiti globoko reko — kupil si je poguma; kdor si je zdel prelahak, da ga valovi s konjičem in vozom vred ne vzamejo, prilagal je sebi in konju, da sta bila dovolj težka itd.

To je spravilo gostilno „pri mostu“ naprej, in krčmar gotovo želi, da bi vsaj še dve leti ne bilo mostu.

Razumni možje pa so teh misli, da bi utegnili komisiji, koja bo Kamnik in Komenda morala pregledati, res bolj dopasti v Kamniku, kjer imajo tako trdne in lepe mostove in tako lepo napeljana vodo, kakor v Komendi, kjer še mosta nimajo in kjer voda po cestah teče. Zato bodo raje most pozidali in vodi strugo strebili in tako vsem, ki zabavljajo, jezike zavezali.

Nam je sicer vse jedno, ali je bolnišnica v Komendi ali v Kamniku, ker je jednako hoda sem ali tje, vendar ko bi nas za svet prašali, bi mi svetovali, naj se postavi tam kje blizo postaje železnične ob progi Mengeš-Komenda-Tržič.

Tako stojé zdaj pri nas reči; kadar se bodo kaj bolj razvile, bom spet poročal, če me kdo drugi ne prehitil.

Iz Črnega grabna. Dne 16. t. m. okoli polnoči je pogorelo pri „Medvedu“ v Pervinjah fare Št. Ožbaldske vse pohištvo. Pri sosedu Pervinšku so prvi zagledali že vso gorečo streho, ter hitro sklicali po koncu mirno speče stanovalce. Komaj so si rešili golo življenje in živino; le stara mati se je zelo opekla, ker je hotela vleči svojo skrinjo iz goreče hiše. Zgorelo je do tal vse, žito, seno, obleka; usmiljenja so vredni ubogi ljudje zdaj sredi zime. Zavarovan posestnik seveda ni bil, — čemu le? Ravno malo prej je „Medved“ ves svoj les prodal kubikarjem — in zdaj ga sam nima, da bi si pohištvo stavil; moral bo prositi druge, ki še kaj imajo. Kmalu pa tudi drugi ne bodo dovolj imeli; črv naglo napreduje, gozdi zginjajo. To kaže strašansko neprevidnost in lahkomišljenost naših kmetov in pa pogubno delovanje lesnega črva. Štirideset kubikarjev z Notranjskega se je že vgnezdilo v naše lepe gozde. Ogenj pri ognji plapola, pri njem si kuhajo svojo menažo. Sekira pa poje neusmiljeno dan na dan; srce človeka boli — to videti. Zopet so nekateri kmetje namenjeni za tisoče gozda prodati. Kam pridemo? V drugič torej kličem: Pomagajte! — Vlada pozor!

Iz Gradca, 25. novembra. (Slovanski komers.) Bilo je v petek dne 23. t. m. ob 7. uri zvečer, ko se je v prostorni sobani tukajšnjega vseučilišča zbralo blizu 300 slovanskih dijakov, da se posvetujejo o neki zelo imenitni stvari. Bilo je tu videti Slovence, Hrvat, Srba, Bolgara, Čeha; da celó štirje zastopniki ruskega naroda bili so navzoči. Samo Poljakov ni bilo, kar se je v obče od vseh strani obžalovalo. Povod, zakaj smo se tu zbrali v tako mogočnem številu, bil je ta-le:

Slovansko akademično društvo „Slavija“, ki je oživotvorila lepo idejo, da se namreč vsi slovanski dijaki zbirajo v njenem krilu h skupnemu delovanju in medsebojnemu spoznavanju, sprožilo je tudi imenitno misel, naj se to naše združenje slavi s primerno slavnostjo, s slovanskim komersom. Na njeno inicijativo sklical se je torej ta zbor. — Vseučiliščni rektor poslal je kot svojega zastopnika g. profesorja dr. Gregorja Kreka, ki je bil pri svojem vstopu v sobano vsprejet z burnimi živio-klici. Predsednikom temu zborovanju bil je „per acclamationem“ izvoljen gosp. drd. med. Peter de Franceschi. Le-ta se zahvali v priličnem govoru za izkazano mu čast ter pozdravi z dostojnimi besedami gosp. prof. dr. Kreka, ki si je s svojo uprav očetovsko skrbjo za nas slovanske dijake pridobil naše najgorkejšje simpatije v največji meri. Burno odobravanje in ploskanje sledilo je temu govoru. Na to poprime besedo predsednik „Slavije“, Srb gospod Pajić, ki v daljšem govoru utemeljuje ter stavi predlog, naj se napravi slovanski komers in da se v to svrhu sestavi odbor, in sicer v tem smislu, da vsaka narodnost voli iz svoje sredine tri zastopnike. Predlog se jednoglasno in z velikim navdušenjem

vzprejme. Vrši se potem volitev odbora, ki se sestavi iz sledečih gg. kandidatov: od strani Bolgarov gg. stud. med. Grebenarov, Tkalčev in Pančev, izmed Čehov gg. stud. jur. Horný, Čermak in stud. med. Pulkrabek; izmed Hrvatov gg. stud. med. Bodlović, Gregorić in Žyborski; izmed Rusov gg. Kofman, Velfović in Reznikov; izmed Slovencev gg. stud. jur. Kotnik in Karlin in stud. med. Šuklje; izmed Srbov gg. stud. med. Lužić, Pajić in Trojanović. Na Poljake se ni mogel ozir jemati, ker pri zborovanju niso bili prisotni. Ko je bila volitev odbora končana, oglašil se Hrvat g. Domalđović, ter predlaga, naj se predsednikom komersu izvoli Slovenec g. drd. jur. Vekoslav Kraut. Vsi navzoči se z živahnim odobravanjem strinjajo s tem predlogom. G. Kraut izraži zboru svojo zahvalo za veliko čast, ki ga je tako nenadoma doletela, ter povdarja, da se sicer ne čuti popolnoma sposobnega za ta ne baš lahki posel, a da bode po svojih skromnih močeh deloval v to svrhu, da se ta slavnost dostojno in vsem Slovanom na čast izvrši. Zajedno se obrača do gg. odbornikov s prošnjo, da mu pri tem delovanju kolikor možno priskočijo v pomoč. Z združenimi močmi hočemo dokazati, da mi Slovani nismo gostje na nemški univerzi, kakor se to od sovražne strani dostikrat naglašja, ampak da smo takisto kakor Nemci redni udje avstrijske velike šole in da po državnih zakonih uživamo ter hočemo uživati baš tiste pravice, kakor dijaki drugih narodnosti. — Ker je bil dnevni red s tem končan, se zborovanje zaključil.

Kakor čujemo iz verjetnega vira, vršil se bode ta komers najbrž 10. decembra. Natančnosti poročamo ob priliki.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

V Ljubljani, dne 28. novembra.

Predsedoval je župan gosp. Grasselli, navzočih je bilo 28 odbornikov. Najprvo naznani g. župan, da je povodom smrti Nj. kraljeve visokosti vojvode Maksa, očeta presvetle cesarice, izrazil Nj. veličanstvu po gospodu deželnem predsedniku sožalje mestnega zbora, enako tudi presvetli cesarici; tudi je čestital povodom imendne presvetle cesarice. Za oboje je došla od veličanstev cesarja in cesarice milostna zahvala. Nato se je vršila obljuba šesterih meščanov, katerim je mestni zbor dne 15. maja podelil meščanstvo.

Odbornik ces. svetnik Murnik je poročal v imenu odseka za praznovanje štiridesetletnega vladanja presvetlega cesarja ter povdarjal, da na izrečno cesarjevo željo prekličje sklep mestnega zastopa z dne 27. junija. Stavil je naslednje nasvete, ki so bili soglasno sprejeti:

Oziraje se na sklepe slavnega občinskega sveta z dne 27. junija in 13. novembra 1888. leta navsvetuje se:

1. Častito meščanstvo ljubljansko povabiti je po časnikih, da povodom praznovanja 40letnega vladanja Nj. veličanstva presvetlega cesarja pokloni radovoljno kak donesek v namen, da se napravi ustanova za onemoglega obrtnika v Ljubljani.

2. Okrajne načelnike je povabiti, da v ta namen tudi doneske pobirajo.

3. Ustanove za učence in učenke obrtnih strokovnih šol v Ljubljani določajo se po 50 glđ.

4. Deželnemu odboru, upravnemu odboru otroške bolnišnice Elizabetinum in načelnistvu dijaške in ljudske kuhinje je naznaniti, da mesto ljubljansko dne 2. decembra t. l. vsled Najvišje želje ne prireja nobene slavnosti.

Župan Grasselli je dostavil nasvêt, da občina dovoli za ustanovo za onemogle obrtnike 100 glđ. in s tem prične subskripcijo. Predlog je bil soglasno potrjen. Župan dalje povabi mestni zastop k pogóščenju revežev v ljudski kuhinji dne 2. decembra in k slovesnemu otvorjenju obrtne šole dne 3. dec.

O četrti točki dnevnega reda, da se namreč izvoli jeden zastopnik mestnega zbora v deželni šolski svet za prihodnjo šestletno dōbo, poročal je ces. svetnik Murnik, rekoč: Ker se je g. profesor Pleteršnik odločno izjavil, da ne sprejme volitve, naj torej mestni zastop izvoli moža, ki pozná razmere ljudskih šol na deželi in v Ljubljani, in navsvetuje g. dr. viteza Bleiweisa. Ta predlog je bil soglasno sprejet. Dr. vitez Bleiweis se je zahvalil ter obljubil, da bo po svojih močeh deloval v prid slovenskega šolstva. Na predlog g. Murnika zahvalil se je mestni zastop g. Pleteršniku na njegovem delovanju. (Konec prih.)

(Presvetli cesar) se je zahvalil kranjskemu deželnemu odboru, trgovinski in obrtniški zbornici in mestnemu zastopu ljubljanskemu in novomeškemu za izraženo sožalje povodom smrti Nj. kr. visokosti bavarskega vojvode Maksa.

(Mestni zastop) sklenil je v včerajšnji seji z 21 glasovi proti sedmim glasovom, da se trg cesarja Josipa prepusti kot stavbišče za novo deželno gledališče.

(V deželni šolski svet) je bil v včerajšnji seji mestnega zbora, kakor poročamo na drugem mestu, izvoljen gosp. dr. Bleiweis vitez Trsteniški na mesto g. profesorja Pleteršnika.

(Prvi vodovod na Kranjskem je dogotovljen.) Po mestnem zastopništvu kamniškem v proslavo 40letnega vladanja Nj. veličanstva našega presvetlega cesarja Frana Josipa I. določeni vodovod je dogotovljen in se bode v nedeljo dopoldne ob 11. uri slovesno otvoril.

(Iz Trsta) se nam poroča dodatno k včerajšnjemu poročilu o izseljencih, da je dné 25. t. m. parnik „Orion“ odpeljal 759 izseljencev, med temi je bilo 260 oseb iz Benečije; posebno veliko otrok je bilo med njimi. Vkrcavali so se celo dopoldne, početkom Ključa pa je bila pregraja in straža, da niso gledalci delali napotja. Predsednik lloydovega upraviteljstva baron Morpurgo je sam prišel prepričat se, je li vse preskrbljeno. Na parniku je društveni zdravnik dr. Maschke z lekarno, posebna kuhinja, okoli 30 volov itd. Potovali bodo okolu 35 dni. Ustavili se bodo v Gibraltar, St. Vincentu, Pernambuku, Bahiji, Rio de Janeiru in v Santosu, kjer se bodo izkrcali. Za delo in prostor je dobro preskrbljeno, kakor govorijo. — Gg. Sovič in Germek sta imenovana učiteljema v Škednji, ne v Barkovljah. — Za cesarjevičevo delo „Avstrijsko-ogerska monarhija“ spisal bo spis o mornarstvu in trgovini tajnik trgovinske zbornice vit. Ed. Bujatti. — Avskultantom je imenovan sodnijski praktikant Signori Anton. — Govori se po mestu, da je šel v pokoj gimnazijski profesor g. Wratschko.

(Iz deželnega šolskega sveta.) Gđ. učiteljica Hedviga Rosina premeščena je iz Žužemberka na dekliško šolo v Novem Mestu; učiteljica v Kobaridu, gđ. K. Milek, je dobila drugo učiteljsko službo v Podzemlji; začasna učiteljica v Št. Vidu pri Zatičini, gđ. Kl. Kos, je stalno nameščena ravno tam; učiteljica v Št. Petru, gđ. Zofija Podkrajšek, je dobila drugo učiteljsko službo v Litiji; učitelj na Selih pri Šumbregu, g. K. Završnik, je imenovan učiteljem na Sv. Gori.

(Na dunajskem vseučilišču) je bil te dni promoviran doktorjem prava g. Hinko Tuma.

(Umrl) je dne 22. t. m. v graški blaznici bivši okrajni zdravnik v Črnomlji g. dr. Eržen.

(Župnijo pri sv. Katarini) je dobil čast. gosp. Franc Dolinar, bivši administrator v Planini.

(Društvo gospej krščanske ljubezni) bo imelo v torek dné 4. decembra ob 4. uri popoldne v Lichtenthurnovem sirotišči pod predsedstvom premil. kuzoškofa svoj redni občni zbor; ob enem bodo razstavljeni ženska ročna dela.

(Povozil) je danes dopoldne pred škofijo neki tukajšnji krčmar kmečko ženico, ki je močno ranjena. Krčmar, ki jo vozil korakoma, je takoj vstavil voz ter se je izjavil, da jako obžaluje nesrečo in da rad plača vse zdravniške troške in odškodnino za bolečine. Ta nezgoda pa nam kaže, kakó primeren je bil nasvêt mestnega odbornika g. Povšeta, da se zgradijo tržne lope in tako premesté z Glavnega trga prodajalke, ki s svojim blagom ovirajo promet že na itak ozki cesti pred škofijo.

(Enoletno novinstvo nemškega viteškega reda) dovršil je danes princ Avgust Lobkowitz, poročnik v I. dragonskem polku. Med sv. mašo, katero je daroval njegov magister, č. g. Fr. Jančar, prejel je sv. obhajilo. V prvi polovici meseca januarja povitežil bo Nj. ces. visok. nadvojvoda Viljem njega in Grofa Mennsdorff-Pouilli-Dietrichstein-a.

(Razpis častnega darila.) Da bi pospešila razvoj slovenske pripovedne književnosti, razpisuje „Matica Slovenska“ po določilih Jurčič-Tomšičeve ustanove 200 goldinarjev častnega darila povesti slovenski, obsezajoči najmanj 10 tiskanih pól. Snov povesti bodi zajeta iz zgodovine ali sploh iz življenja naroda slovenskega. Povest mora biti pisana takó, da po obliki in vsebini svoji ustreza umetniškim zakonom pripovedne književnosti ter poleg tega ugodi literarnim na-

menom „Maticе Slovenske“. Pisatelj, kateremu se prisodi častno darilo iz noveev Jurčič-Tomšičeve ustanove, prejme vrhu tega za svojo povest še navadno pisateljsko nagrado, katero plačuje „Matica Slovenska“ po § 15. svojega pravičnega reda. Rokopisi naj se brez pisateljevega imena pošiljajo odboru „Maticе Slovenske“ do 1. oktobra 1889. leta. Pisateljovo ime naj se pridene rokopisu v zapečatenem listu, na katerem je zapisano dotično geslo. Večkrat se je povdarjalo, da „Matica Slov.“ podaja svojim članom premalo leposlovnega berila. S tem razpisom hoče Maticni odbor pokazati, da ga je resna briga, po vsi svoji moči pospeševati tudi razvoj leposlovne književnosti slovenske ter članom svojim podati v roko lepo zabavno knjigo. Zatorej se pa odbor „Slovenske Maticе“ tudi na- deja, da ga bodo pisatelji slovenski podpirali v nje- govem trudu ter se častno odzvali njegovemu do- moljubnemu pozivu.

(Iz Tolmina) se nam poroča, da je bil obsojen na 20 gold., oziroma štiridnevni zapor g. Ljudevit Valenta, ker je grdil banko „Slavijo“ in njenega glavnega zastopnika.

(„Bralno društvo“ v Žužemberku) priredi v nedeljo 2. decembra t. l. v spomin 40letnega vla- danja Nj. veličanstva cesarja Frana Josipa I. za- baven večer z nastopnim vspešdom: 1. A. Hajdrih: „Mladini.“ Moški zbor. — 2. A. Nedvč: „Lovska.“ Moški zbor. — 3. Dr. B. Ipavec: „Mor- narska.“ Moški zbor. — 4. Tombola. Prosta zabava. Začetek ob 1/2 8. uri zvečer. Udom je dovoljeno uvesti neude.

(Akademično društvo „Triglav“ v Gradcu) ima v soboto dne 1. dec. v gostilni „zum Bierjakl“ svoje četrto redno zborovanje. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika. 2. Predavanje g. stud. phil. K. Presker-ja. 3. Poročilo odbora gledé Preširnovega večera. 4. Slučajnosti. — Začetek točno ob 8. uri zvečer. Gostje dobro došli.

Telegrami.

Belgrad, 29. novembra. Vsled nepresta- nih pritožb o zatirani volilni prostosti raz- veljavlja kraljev ukaz vse dosedanje prvotne volitve ter ukazuje nove volitve volilnih množ.

Berolin, 29. novembra. Veliki knez in kneginja Vladimir sta sinoči došla; na kolo- dvoru so ju sprejeli generali, veleposlanik Šuvalov in veleposlaniško osebje. Nastanila sta se v kraljevskem gradu.

Pariz, 29. novembra. Boulanger pismeno čestita Déroulède-u na disciplini in splošnji organizaciji, ki ju je znal dati ligi patrijotov, ter se zahvaljuje članom lige za stvari na- rodne stranke udana čutila, o kateri vedó, da je ob enem stvar domoljubne, poštene in odkritosrčno republikanske Francije.

Praga, 28. novembra. Povodom cesarjeve 40letnice je daroval posestnik Josip Tvrđy v Rakonici 40.000 gl. za ustanove na češkem vseučilišči in čeških gimnazijah in 40.000 gl. za češko akademijo.

Zahvala.

Velečastiti gospod Martin Skubic, dekan in častni kano- nik v Ribnici, so v spomin štiridesetletnice cesarjeve tukajšnji šoli darovali zaveznico 100 gl., s katere letnimi obrestmi se bodo zanaprej šolske knjige ubogim učencem kupovale.

V imenu revnih starišev in njih otrok se gospodu dekanu za lepi blagodušni dar toplo zahvaljuje

šolsko voditeljstvo v Ribnici
dné 23. novembra 1888.

Tuji.

27. novembra.

Pri **Mattcu**: Fuchs iz Kokre. — Schlesinger, Fussen- egger, Ležansky, Mihel, Glück in Bar, trgovci, z Dunaja. — Perhavec iz Sežane. — Bonnersam iz Istre.

Pri **Slonu**: Jung, potovalec, z Dunaja. — Supan, so- proga ravnatelj, iz Celovca. — Haus, uradnik, iz Radovljice. — Kramer, trgovec, iz Trbovelj. — Gombo, zasebnik iz Pešte. — Carmine in Breuer, trgovca, z Dunaja. — Schanta, šumar, s Koroškega. — Hladek, šumar, iz Kočevja.

Listnica opravištvá:

G. A. R. v M. Nič ne manjka za t. l., še vpisali so se Vam 4 gl. za prihodnje leto

G. M. Š. v Z. Na Vaše ime v Vašem okraji mislo pre- jeli nobenega naročnika na „Domoljuba“, torej ga Vam tudi pošiljati ne moremo, pač pa se pošilja „Domoljub“ v Sp. L. prav pod istim imenom in znakom. Ali je bila pri na-

rošbi pomota, ali ste se preselili? — Iz tega se vidi, kako težko je vselej vstreti. Prosimo lepo za natančne in določne naslove. Pri manj znanih poštah vstreglo bi se pri vrejevanji ekspediteje silno, ako bi se h krati naznanjale večje poste, ker nam je nemogoče natančno znati, v kaki zvezi so posamezni okraji.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v min
		zrakomera v mru	toplomera po Celziju			
opazovanja						
7. u. zjut.	735 0	-8.4	sl. jzjap.	oblačno		
28. 2. u. pop.	734 1	9 6				0.0
9. u. zveč.	733.0	7.0	sl. jzjap.	dež		

Srednja temperatura 8.3° C., za 6.3° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

29. novembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 95 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ 16% „	82 „ 55 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 „ 65 „
Papirna renta, davka prosta	97 „ 75 „
Akcije avstr.-ogerske banke	878 „ — „
Kreditne akcije	304 „ 20 „
London	121 „ 65 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleonid.	9 „ 65 „
Cesarski cekini	5 „ 76 „
Nemške marke	59 „ 67 1/2 „

Izvrstna

polenovka (Stockfisch)

dobivala se bo po prav nizki ceni skozi ves advent pri

Mariji Brus poprej Stefe
pred Škofijo. (1)

Katoliška Tiskarna

prilporeča raznovrstne vizitnice po nizki ceni.

AVGUST SCHWEIGER,

zobozdravnik,

naznanja slavnemu občinstvu,
da se v kratkem stalno v Lju-
bljani nastani. (2)

Gela avstro-ogerska monarhija se pripravlja, da pokaže povodom 40letnega vladanja zvestobo in udanost svojemu ljubljenu vladarju. Narod hoče pokazati, da v resnici ljubi svojega cesarja in kralja, plemenitega očeta svojih zvestih otrok. Naravno tedaj, da se je postavil temu znamenitemu dogodku slovstven spomenik, ki proslavlja v vezani besedi krasne značaje v avstrijski cesarski hiši.

Naslovom

Perlen

aus der österreichischen Vaterlandsgeschichte.

(Biseri iz avstrijske zgodovine.)

Spisal

dr. Franc Izidor Proschko.

S podobami. 11 pól osmerke.

Cena v rudečem platnu vezane knjižice 80 kr., po pošti 85 kr.

je izšlo delce, koje navdaja duh pravega domoljubja; knjižica je tako rekoč izliv prirojene ljubezni avstrijskega naroda do vladarske hiše ter je jako primerna za predavanje v društvih, družbah, pri šolskih slavnostih, drugih slovesnih prilikah, kakor tudi posebno kot darilo za učence. Posebno vrednost je pridobilo delo s tem, ker je Nj. ces. visokost gospod nadvojvoda Albreht dovolil pisatelju, da mu je smel posvetiti to knjigo; v dotičnem dekretu se naglašá, „da je posvetitev s patrijotškim duhom navdanih spisov iz avstrijske zgodovine najmilostnejše potrdil Nj. ces. visokost, ki izreka pisatelju najvišjo zahvalo za trud pri pomnoževanju tako dobrih spisov za mladino ter določil, da se večje število tega dela brezplačno razdeli raznim šolskim knjižnicam.“ Ta okoliščina je veljavna ocena Nj. ces. visokosti ter je odveč še poleg tega priporočati to knjigo.

Eno le še naglašamo: učitelj more dati učencu to knjigo v roke, dosegel to ž njo pozitivne koristi za duh in domoljubje učencevo, stariši bodo ž njo napravili otrokom veliko veselje, primerna je takó za rahla čustva otrok kakor za starejšo mladino; „biseri“ so pa tudi velik kras knjižnicam odraslih.

Božič je blizo ter ponuja lepo priložnost, da se položi pod božično drevesce to delo, koje je takó od- l koval Nj. ces. visokost nadvojvoda Albreht.

Naročila sprejemajo vse knjigarne.

(2)

Dunaj, l., Spiegelgasse 12. Leo Woerl, dvorni založnik.

Dobiva se tudi v „KATOLIŠKI BUKVARNI“ v Ljubljani.

Pobotnice za izžrebane srečke kranjskih zemljiščno-odveznih obligacij

dobiti so v Katoliški Bukvarni v Ljubljani komad po jeden krajcar.